

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przedkładałam sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzelach za rok 2019 wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej na rok 2020.

W roku ubiegłym Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach tak jak dotychczas realizował między innymi zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając świadczeń pieniężnych, pomocy usługowej, pracy socjalnej, pomocy rzeczowej i wsparcia środowiskowego. Do dnia dzisiejszego pojęcie "pomoc społeczna" powszechnie rozumiana jako wsparcie rzeczowe i finansowe o tyle obecnie pomoc społeczna ukierunkowana jest na wszelkiego rodzaju działanie, zmierzające poprzez pracę socjalną do przezwyciężenia swoich własnych trudności określanych jako czasowe własnymi siłami, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Pomoc społeczna, jako instytucja polityki społecznej państwa, została powołana po to, żeby osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, poprzez własne zaangażowanie i współpracę z jednostkami do tego powołanymi, zmierzały w kierunku poprawy własnego życia i integracji ze społeczeństwem. Istotą pomocy społecznej jest tzw.: „pomaganie wymagające”, czyli takie, które nie ma nic wspólnego z usługiwaniem, czy wyręczaniem, które rozumiane jest, jako „antypomaganie” wzmacniające bezradność. Pracownicy socjalni OPS działają, więc na rzecz zmiany w społeczności i życiu konkretnych osób i rodzin, którym pomagają. Ich zadaniem jest wskazywanie klientowi możliwości rozwiązania danego problemu w oparciu nie tylko o posiadaną wiedzę, ale przede wszystkim wiedzę o osobie potrzebującej wsparcia. Praca z ludźmi w obszarze pomocy społecznej, jak żadna inna, wymaga dużej elastyczności myślenia, dostosowania do zmieniających się, czasem bardzo szybko okoliczności. Pomaganie nie jest umiejętnością, którą da się opanować raz na zawsze. Jest sztuką wymagającą stałej permanentnej pielęgnacji. Nie jest to łatwe zadanie, bowiem klient pracy socjalnej w XXI wieku konfrontuje nas z różnorodnością problemów.

Zgodnie z polskim prawodawstwem większość działań pomocowych umiejscowionych jest na poziomie gminy, a ośrodki pomocy społecznej można uznać za wiodące i stanowiące podstawowe źródło wsparcia dla rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej. Zajmują się one między innymi wypłacaniem świadczeń pieniężnych i udzielaniem wsparcia w zakresie przezwyciężania trudnej sytuacji życiowej. Są instytucjami, które na poziomie lokalnym odpowiadają za koordynację działań z zakresu pomocy społecznej oraz za większość działań z zakresu polityki społecznej.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzelach ukierunkowane są na zapobieganie, łagodzenie skutków i przezwyciężanie najbardziej dotkliwych zjawisk społecznych np.: ubóstwa, przemocy, bezrobocia, itp.

Obszar działania Ośrodka jest podzielony na 6 rejonów opiekuńczych:

Rejon I :

Zaręby, Brzeski Kołaki, Bogdany Małe, Bogdany Wielkie, Kwiatkowo k/Z

Ulice w Chorzelach: Królowej Bony, Wesoła, Padlewskiego, Jodłowa, Cmentarna, Nadrzeczna, Królowej Jadwigi, Świerkowa, Szkolna, Przytulna, Leśna.

Rejon II :

Krukowo, Budki, Poścień Zamion, Nowa Wieś k/D, Rapaty Górki, Rapaty Sulimy, Rapaty Żachy, Czarzaste Wielkie, Czarzaste Małe, Dzierżęga, Kwiatkowo k/D, Wólka Zdziwiójska, Bobry.

Ulice w Chorzelach: Zarębska, Kasztanowa, Brzozowa, 11-go Listopada, Olszewska, Bagienna, Krótka, Władysława Jagiełły, Władysława Łokietka.

Rejon III:

Rzodkiewnica, Aleksandrowo, Lipowiec, Poścień Wieś, Raszujka, Pruskołęka, Annowo, Gadomicz Chrzczany, Gadomicz Miłocięta, Gadomicz Peronie, Łazy.

Ulice w Chorzelach : Grunwaldzka, Bendowskiego, Akacyjowa, Pogodna, Przechodnia, Spokojna, Kościelna, Mieszka I, Mieczysława Karłowicza, Zygmunta Starego, Klonowa.

Rejon IV:

Łaz, Sosnówek, Zdziwój Nowy, Binduga, Rembielin, Bugzy Jarki, Bugzy Świechy, Bugzy Płoskie, Duczymin, Wasyły Zygnny, Jarzynny Kierz, Jedlinka.

Ulice w Chorzelach : Wiatraczna, Księżycowa, Młynarska, Ruda, Rzemieślnicza, Mostowa, Adama Mickiewicza, Nowa, Komosińskiego.

Rejon V:

Wierzchowizna, Rawki, Skuze, Bagienice, Krzynowłoga Wielka, Rycice, Dąbrowa, Grąd Rycicki, Przątalina, Przysowy, Zagaty

Ulice w Chorzelach: Ogrodowa, Wincentego Witosa, Zduńska, Stara Targowica, Żabia, Bolesława Chrobrego, Józefa Ignatowskiego.

Rejon VI:

Mącice, Ściężel, Zdziwój Stary, Opaleniec, Nowa Wieś k/Z, Stara Wieś, Opilki Płoskie, Czaplice Furmany, Czaplice Piłaty, Czaplice Wielkie, Dąbrówka Ostrowska, Niskie Wielkie, Liwki.

Ulice w Chorzelach: 1-go Maja, Kolejowa, Królewska, Polna, Sosnowa, Wierzbowa, Plac Kościuszki, Zuzanny.

Ośrodek Pomocy Społecznej przede wszystkim realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem. Zapobiega również powstawaniu trudnych sytuacji życiowych rodzących zapotrzebowanie na pomoc społeczną.

Jednak w ujęciu szerokim pomoc społeczna jest związana nie tylko z tym podstawowym aktem normatywnym pomocy społecznej – ustawą o pomocy społecznej, ale również z innymi ustawami, które albo wprost nawiązują do pomocy społecznej, albo mimo że takich odniesień w nich niema, realizują cele pomocy społecznej. Można się nawet pokusić o stwierdzenie, że jeśli chodzi o wymiar finansowy to świadczenia realizowane wyłącznie w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, stanowią niewielki procent wydatków realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej w ogóle.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorzelach w roku 2019 zatrudnionych było 23 osoby (w tym dwie osoby na zastępstwo za osoby przebywające na urloпах macierzyńskich) w tym 6 pracowników socjalnych (zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej na 1 pracownika socjalnego może przypadać nie więcej niż 2000 mieszkańców) oraz 5 opiekunek nad osobą starszą i asystent rodziny. Wśród wszystkich osób zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej, zdecydowaną przewagę stanowią osoby posiadające wykształcenie wyższe (70%). Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka. Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzenie zakresu działań, a wykwalifikowani pracownicy radzą sobie znacznie lepiej z nowymi zadaniami. Jedną z najważniejszych funkcji polityki personalnej jest wspieranie rozwoju i kariery zawodowej pracownika.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach realizuje zadania wynikające w szczególności z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
2. Ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
3. Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,

4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
5. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. Wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
7. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
8. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
9. Ustawy z dnia 19.08.1994 o ochronie zdrowia psychicznego,
10. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
11. Ustawy z dnia 24.01.1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
12. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
13. Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
14. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych,
15. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych,
16. Uchwały Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych,
17. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. w sprawie szczegółowych, warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych,
18. Ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
19. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Budżet

Zgodnie z art. 44 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych m.in. w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego lub planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Podstawą gospodarki finansowej jednostki pomocy społecznej jest plan dochodów i wydatków jednostki (plan finansowy jednostki budżetowej), przygotowywany przez daną jednostkę budżetową.

**Całkowity budżet Ośrodka w 2019r. wyniósł : 19 801 929,99 zł
(w tym środki własne - 1 917 772,08 zł i dotacja 17 884 157,91 zł)**

Całkowity budżet Ośrodka w 2018r wyniósł :18 .435.269,76 zł

Informacja z rozliczenia środków własnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzelach.

Środki własne otrzymane do końca 2019 roku w kwocie 1.920.000,00 zł. wydatkowano w kwocie 1.917.772,08 zł w sposób następujący :

Dział 852

Rozdział 85202

Plan wydatków wykonano w 97,35%, a otrzymane środki przeznaczono na utrzymanie

podopiecznych w Domach Pomocy Społecznej, łącznie w kwocie 438.402,93 zł.

Rozdział 85205

Plan wydatków wykonano w 25,00%, tj. kwota 500,00zł., a otrzymane środki przeznaczono na zakup materiałów biurowych niezbędnych do prowadzenia dokumentacji zespołu interdyscyplinarnego oraz druku ulotek informacyjnych.

Rozdział 85214

Plan wydatków z zadań własnych wykonano w 95,59%, a otrzymane środki przeznaczono na wypłatę zasiłków celowych 64.722,00 (w tym w związku ze zdarzeniami losowymi w kwocie 15.000,00 zł - 3 pożary) i utrzymanie bezdomnych w schroniskach 4101,78. Łącznie wydatki w Rozdziale 85214 wyniosły 68.823,78 zł.

Rozdział 85215

Plan wydatków z zadań własnych wykonano w 99,94 % , a otrzymane środki przeznaczono na wypłatę dodatków mieszkaniowych (dopłat do czynszu i energii) dla osób spełniających kryterium dochodowe, łącznie w kwocie 11.093,03 zł.

Rozdział 85219

Plan wydatków z zadań własnych wykonano w 94,54% ,tj. w kwocie 808.225,93 zł a otrzymane środki przeznaczono na:

- wypłatę wynagrodzeń i dodatkowego wynagrodzenia rocznego „13” za 2018r, wraz z pochodnymi ZUS.....695.784,00
- obowiązkowy odpis na ZFŚS25.790,48
- zakup usług pozostałych (prowizje, serwis komputerowy, porto, znaczki pocztowe, ubezpieczenia majątkowe, ekwiwalent za pranie odzieży).....34.630,84
- zwrot kosztów delegacji służbowych i ryczałty za używanie własnego samochodu do celów służbowych dla pracowników.....17.034,42
- zakup artykułów biurowych /papier, koperty itp./7.886,49
- wypłatę wynagrodzeń z tytułu umowy zlecenia 7.205,00
- szkolenia pracowników 1.119,00
- opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, zakup energii17.395,70
- zakup usług zdrowotnych.....1.380,00

RAZEM: 808.225,93

Rozdział 85228

Plan wydatków z zadań własnych wykonano w 97,29%, a otrzymane środki przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń z tytułu wykonywania umów zleceń (opieka nad chorymi w domu) oraz pochodne od ww. (ZUS) łącznie w kwocie 388.576,36 zł. oraz na wypłatę wynagrodzeń dla opiekunek zatrudnionych na umowę o pracę sprawujących osobistą opiekę nad osobami samotnymi powyżej siedemdziesiątego piątego roku życia, zgodnie z założeniami programu „Opieka 75+” łącznie w kwocie 24.510,00 zł.

Rozdział 85230

Plan wydatków wykonano w 100% ,tj. w kwocie 90.000,00 zł, a otrzymane środki przeznaczono na

dożywianie dzieci i uczniów w szkołach podstawowych, przedszkolach i placówkach szkolno-wychowawczych oraz na zasiłki celowe na żywność dla osób dorosłych.. Dożywianiem objęto dzieci w miesiącach nauki szkolnej oraz osoby znajdujące się w trudnej sytuacji. Kwota 90.000,00 zł stanowiła 40% wkładu własnego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Rozdział 85295

Plan wydatków wykonano w 76,78%, tj. w kwocie 41.999,67 zł. Kwotę 6.010,03 zł przeznaczono na dobrowolną składkę członkowską za otrzymaną nieodpłatnie żywność dla osób najuboższych z UE oraz na jej przewóz. Kwotę 33.625,64 zł przeznaczono na utrzymanie bezdomnych w schroniskach. Kwotę 2.364,00 zł przeznaczono na opłatę abonamentową za usługę teleopieki.

Dział 855

Rozdział 85502

Plan wydatków wykonano w 85,25% tj. w kwocie 13.640,11 zł. Środki przeznaczono na zakup znaczków i porto oraz materiałów biurowych w związku z podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych i obsługę funduszu alimentacyjnego, a także na wypłatę wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla pracownika obsługującego fundusz alimentacyjny. Powyższa kwota stanowiła dochód pozyskany ze spłat dłużników alimentacyjnych.

Rozdział 85504

Plan wydatków wykonano w 98,68%, tj. w kwocie 32.000,27 zł. Środki przeznaczono na wypłatę wynagrodzenia wraz z pochodnymi, dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz odpis na ZFSS dla asystenta rodziny w związku z realizacją „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”.

Niewykorzystane środki w kwocie 2.227,92 zł przelano na konto UMiG dnia 31.12.2019 r.

Informacja z rozliczenia :

- a) **Dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej zleconych gminom ustawami do końca IV kwartału 2019r.**

DZIAŁ 855

ROZDZIAŁ 85501

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 10.620.479,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na:

- 1) wypłatę świadczeń wychowawczych tj. 10.479.517,70
- 2) wypłatę wynagrodzeń, „13” wraz z pochodnymi tj. 117.485,49

- 3) odpis na ZFŚS tj. 2.493,51
 - 4) zakup materiałów i wyposażenia oraz usług, szkolenia tj. 20.982,30
- Razem: 10.620.479,00**

Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

ROZDZIAŁ 85502

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 5.682.196,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na:

- 1) wypłatę świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego, świadczenia „Za życiem” oraz składek na ubezpieczenia społeczne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne oraz zasiłek dla opiekuna jak niżej:

1	zasiłki rodzinne z dodatkami	2.629.686,72
2	świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne	1.795.824,93
3	fundusz alimentacyjny	332.721,30
4	zasiłek dla opiekuna	156.074,80
5	świadczenie rodzicielskie	361.273,28
6	Świadczenie „Za życiem”	8.000,00
6	składki na ubezpieczenia społeczne od świadczeń	238.375,10
	RAZEM	5.521.956,13

- 2) wypłatę wynagrodzeń „13” wraz z pochodnymi tj. 147.039,92
- 3) odpis na ZFŚS tj. 3.812,74
- 4) zakup materiałów i wyposażenia oraz usług 9.387,21

Razem: 5.682.196,00

Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

ROZDZIAŁ 85503

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 1166,00 zł co stanowi 100% planu. Otrzymane środki wykorzystano w 87,82% i przeznaczono na zakup materiałów do obsługi Karty Dużej Rodziny. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

ROZDZIAŁ 85504

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 423.770,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na:

- 1) wypłatę świadczeń „Dobry start” tj. 410.100,00
- 2) wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi tj. 13.197,45
- 3) zakup materiałów i wyposażenia oraz usług, szkolenia tj. 472,55

Razem: 423.770,00

Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

ROZDZIAŁ 85513

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 28.001,00 zł co stanowi 99,80% planu. Środki wykorzystano w 99,42% i przeznaczono na opłacenie składek zdrowotnych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna, zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

b) Dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin do końca IV kwartału 2019r.

DZIAŁ 852

ROZDZIAŁ 85213

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 39.786,00,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano w 100% i przeznaczono na opłacenie składek zdrowotnych za osoby pobierające zasiłki stałe zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi i ustawą o pomocy społecznej. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

ROZDZIAŁ 85214

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 211.097,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano w 100% i przeznaczono na wypłatę zasiłków okresowych. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

ROZDZIAŁ 85216

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 457.177,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano w 99,92% i przeznaczono na wypłatę zasiłków stałych. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

ROZDZIAŁ 85219

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 244.597,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano w 100% i przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń dla pracowników OPS, dodatków dla pracowników socjalnych (art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej) oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018r. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

ROZDZIAŁ 85228

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 25.620,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano w 95,67% i przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla opiekunek – pracowników stałych OPS, które sprawowały opiekę nad podopiecznymi powyżej 75 roku życia, zgodnie z założeniami programu „Opieka 75+”. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

ROZDZIAŁ 85230

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 135.000,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano w 100% i przeznaczono na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

DZIAŁ 855

ROZDZIAŁ 85504

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 17.028,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano w 100% i przeznaczono na wypłatę wynagrodzenia dla asystenta rodziny, zgodnie z założeniami „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2019r.

**Do końca IV kwartału 2019r. otrzymano środki z dotacji w kwocie 17.885.917,00 zł.
Otrzymane środki wykorzystano w 99,99% tj. kwota 17.884.157,91 zł.**

Decyzje administracyjne

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorzelał w 2019 roku wydano ogółem	
decyzji administracyjnych :	3 115
w tym :	
1. Decyzji przyznających świadczenie:	2 133
2. Decyzji odmawiających przyznania świadczenia	46
3. Decyzji zmieniających świadczenie	425
4. Decyzji uchylających świadczenie	20

POMOC SPOŁECZNA :

Ogółem: **1 672**

Decyzje przyznające: **1 667**

Decyzje odmawiające przyznania świadczenia: **5**

Decyzje przyznające dotyczyły :

1. Decyzji w sprawie zasiłków stałych	80
2. Decyzje zmieniające	4
2. Decyzji w sprawie zasiłków okresowych	156
3. Decyzji w sprawie zasiłków celowych	137
4. Decyzji zasiłków celowych specjalnych	109
5. Decyzji w sprawie dożywiania dzieci w szkole	1 079
6. Decyzji w sprawie usług opiekuńczych	61
7. Decyzji zmieniających	21
8. Decyzji w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych	0
9. Decyzji w sprawie dodatków mieszkaniowych	16
10. Decyzji „zdarzenia losowego”	4

Decyzje odmowne dotyczyły ;

1) zasiłków celowych	0
2) zasiłków okresowych	0
3) dożywiania dzieci w szkole	0
4) dodatku mieszkaniowego	0
5) usług opiekuńczych	0
6) zasiłków celowych specjalnych	5
7) zasiłków stałych	0

ŚWIADCZENIA RODZINNE:

Ogółem: **1 122**

1. Decyzje przyznające **856**

2. Decyzje zmieniające **236**

3. Decyzje odmawiające przyznania świadczenia: **36**

Decyzje przyznające dotyczyły :

1. Zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych	620
2. Zasiłków pielęgnacyjnych	45
3. Świadczeń pielęgnacyjnych	26
4. Jednorazowej zapomogi	97
5. Specjalnego zasiłku opiekuńczego	40
6. Zasiłku dla opiekuna	0
7. Świadczenie rodzicielskie	26
8. Świadczenie „ za życiem”	2

Decyzje zmieniające dotyczyły:

1. Zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego	176
2. Świadczeń pielęgnacyjnych	51
3. Specjalnego zasiłku opiekuńczego	3

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY :

Decyzji z funduszu alimentacyjnego ogółem: **61**

W tym decyzji przyznających:

1. Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego	48
2. Dotyczących Dłużników Alimentacyjnych	1
3. Decyzji odmownych	3
4. Decyzje zmieniające	9

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Ogółem : **84**

1. Decyzje przyznające	62
2. Decyzje odmawiające przyznania świadczenia	2
3. Decyzje uchylające świadczenie wychowawcze	20

Decyzje przyznające dotyczyły:

1) Świadczenie na pierwsze dziecko i kolejne dzieci	18
2) Świadczenie na drugie dziecko i kolejne dzieci	6
3) Świadczenie na pierwsze i jedyne dziecko	15
4) Świadczenie na kolejne nowonarodzone dziecko	23

Odwołania do SKO w Ostrołęce ogółem **12**

1. Utrzymane w mocy	5
2. Uchylone w całości i przyznanie świadczenia	4
3. Uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia	3

Klienci Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzelach

Na terenie gminy Chorzele, wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku zamieszkiwało 10 215 osób. Spośród nich system pomocy społecznej w 2019 roku objął wsparciem 587 rodzin, w których żyło 1782 osób. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oraz klęski żywiołowej lub ekologicznej. Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Chorzele, przyjęć należy, iż pomocą społeczną zostało objętych ponad 17 % osób z naszej gminy.

Ustawa o pomocy społecznej

Ośrodki Pomocy Społecznej działające w każdej gminie, udzielają pomocy w formie pracy socjalnej, świadczeń pieniężnych, a także przyznając wsparcie usługowe i rzeczowe oraz kierując do ośrodków wsparcia. Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej jest uzależnione od spełnienia szeregu warunków określanych w odpowiednich przepisach. Art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej określa

wysokość kryterium dochodowego osoby lub rodziny. Zgodnie z tym przepisem uprawnienie do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty - 701,00 zł
2. rodzinie/ osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528,00 zł, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Powody wymienione w art. 7 pkt 2-15 to:

- ubóstwo;
- sieroctwo;
- bezdomność;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o:

1. miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
2. składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
3. kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc realizowana z ustawy o pomocy społecznej świadczona była z następujących powodów:

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2019 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	376	1256
Bezrobocie	135	419
Niepełnosprawność	106	209
Długotrwała lub ciężka choroba	173	443
Alkoholizm	34	61
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. dom.	45	238
Przemoc w rodzinie	21	65
Bezdomność	8	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	38	240
Rodziny niepełne	18	67
Rodziny wielodzietne (4 i więcej dzieci)	27	171

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2018 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	396	1341
Bezrobocie	139	451
Niepełnosprawność	101	192
Długotrwała lub ciężka choroba	150	416
Alkoholizm	24	47
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. dom.	43	224
Przemoc w rodzinie	26	95
Bezdomność	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	38	239
Rodziny niepełne	17	59
Rodziny wielodzietne (4 i więcej dzieci)	26	165

Liczby osób i rodzin nie sumują się, bowiem dysfunkcje, z powodu, których pomoc jest przyznawana mogły współwystępować ze sobą. Podobnie jak w latach ubiegłych istotnym problemem rodzin korzystających ze wsparcia, a który ma wpływ na prawidłowe funkcjonowanie, jest ubóstwo, wysokie bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. W dalszym ciągu zmierzamy

się z problemem w znalezieniu legalnej pracy dla osób nie posiadających doświadczenia zawodowego. Jednocześnie zauważamy, pomimo nieznacznego spadku w roku 2019 ilości osób korzystających z systemu pomocy społecznej, że wielu z nich „wraca do systemu wsparcia finansowego”.

Obecny model pomocy społecznej w Polsce ukształtowała ustawa z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej. Obowiązująca ustawa z dnia 12 marca 2004 roku charakteryzuje nowoczesne ustawodawstwo w tej dziedzinie, kreujące pomoc społeczną jako system zróżnicowanych i zmiennych w czasie świadczeń finansowanych ze źródeł publicznych i realizowanych na zasadach subsydiarności i indywidualizacji przez wyspecjalizowane służby w sytuacjach uzasadniających ich udzielenie wystąpieniem szczególnej potrzeby socjalnej. Przepisy o pomocy społecznej przewidują mechanizmy, które powinny zapobiegać wieloletniemu uzależnieniu od zasiłków. Pierwszym z nich, zwłaszcza gdy przyznawane świadczenia są marnotrawione, jest możliwość ich zamiany na pomoc rzeczową i usługową. Drugim narzędziem, które ma mobilizować do wyjścia z pułapki bezradności, może być **kontrakt socjalny**. Jest to rodzaj umowy między pracownikiem socjalnym a osobą korzystającą z pomocy na wykonanie konkretnego zadania. Może nim być zobowiązanie do znalezienia pracy czy udział w terapii odwykowej. Zadaniem drugiej strony kontraktu, czyli pracownika socjalnego, jest np. wspólna wizyta w urzędzie lub pomoc w przygotowaniu dokumentów potrzebnych do szukania pracy. Jeżeli osoba nie wywiązuje się z zapisu kontraktu, odmawia jego podpisania, gmina może odmówić przyznania jej zasiłku lub go odebrać. **W roku 2019 podpisano 12 kontraktów socjalnych i objęto nimi 12 osób, w roku 2018 zaś 10 kontraktów z 10 osobami.** Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligacyjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i pieniężne. Udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

Podstawowe rodzaje świadczeń wypłacanych przez tut. OPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2019 r

Rodzaj świadczeń	Liczba osób	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
zasiłki stale	80	113	813	456 832
zasiłki okresowe	89	216	510	211 096
Schronienie	8	8	39	33 626
usługi opiekuńcze	60	63	29040	575 815
zasiłki celowe	160	290	160	124 806
odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	15	15	178	438 403

Podstawowe rodzaje świadczeń wypłacanych przez tut. OPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2018 r

Rodzaj świadczeń	Liczba osób	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
zasiłki stale	84	123	844	436 994,00 zł
zasiłki okresowe	89	223	460	201 721,00 zł
Schronienie	6	6	72	32 445,00 zł
usługi opiekuńcze	66	77	27043	486 024,00 zł

zasiłki celowe	154	358	174	126 325,00 zł
odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	20	20	183	458 622,00 zł

W ramach zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym, o których mowa w art. 17 Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach zrealizował :

– **pracę socjalną**

W ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. zapisanych jest bardzo dużo zadań i obowiązków do realizacji dla pracowników pomocy społecznej szczególnie w zakresie pracy socjalnej świadczonej na rzecz podopiecznych. Pracownik socjalny to zawód szczególnie, będący profesją, a jednocześnie powołaniem. Wymaga od osoby, która go wykonuje nie tylko interdyscyplinarnej wiedzy i umiejętności, ale również określonych cech osobowościowych. Pracownik socjalny działa na rzecz jednostki, grupy oraz środowisk społecznych, pomagając w rozwiązywaniu problemów i trudności tym, którzy sami ze względu na nich stan zdrowia lub przyczyn natury społecznej nie są w stanie temu sprostać. Zawód ten oprócz gruntownego przygotowania zawodowego wymaga empatii, serdeczności, cierpliwości, ciepła, aktywności, zrozumienia potrzeb drugiego człowieka, a także łatwości nawiązywania kontaktów interpersonalnych. Bezpośrednie stykanie się pracowników pomocy społecznej z ogromem i różnorodnością problemów ludzkich to ciągły stres, myślenie o podopiecznych. To wieczna walka o zmianę mentalności ludzkiej, zmaganie się z czasem. Pracownicy pomocy społecznej są pomagaczami, wspierają ludzi w trudnych chwilach, niosą otuchę i pocieszenie, starają się w porę zapobiegać nieprawidłowościom i patologiom. Praca socjalna to partnerstwo podopiecznego z pracownikiem socjalnym, wspólne rozwiązywanie problemów, wspólna droga w kierunku lepszego jutra. Praca z rodziną wymaga, zatem dużej wiedzy, doświadczenia i delikatności.

Praca socjalna to działalność zawodowa polegająca na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy jakości życia jednostki i społeczeństwa oraz złagodzenia ludzkiego cierpienia i rozwiązywania problemów społecznych. To także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności, jakie napotyka w codziennym życiu. Nie bez znaczenia pracę pracownika socjalnego ujmuje się, jako służbę drugiemu człowiekowi. To on pomaga wówczas, gdy wszystko inne zawiedzie. Praca socjalna prowadzona jest między innymi w oparciu o kontrakt socjalny z klientem. Kontrakt socjalny to umowa wsparcia zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą ubiegającą się o pomoc określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji rodziny. Wskazuje osobie, lub rodzinie kierunki działań, mobilizuje do własnej aktywności, wzmacnia wiarę we własne siły, zapewnia możliwość korzystania z potrzebnego doradztwa oraz pomocy finansowej. Powinien uwzględniać indywidualne potrzeby i predyspozycje klienta. To skuteczny drogowskaz dla osób, które mają problemy ze zorganizowaniem się w życiu codziennym dla osób niezaradnych, które wymagają planu działania.

Zestawienie form pracy socjalnej wykonanej przez pracowników OPS w roku 2019

Liczba rodzin objętych pracą socjalną	42
Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną	21
Liczba rodzin monitorowanych	161
Liczba osób starszych objętych monitoringiem	72
Liczba osób starszych objętych pomocą	60

usługową	
Liczba interwencji	21
Liczba rodzin objętych pracą socjalną które poprawiły swe funkcjonowanie	2
Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”	33
Liczba rodzin z dziećmi, dotkniętych problemem alkoholowym	23
Liczba osób skierowanych do MGKRPA	10
Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny	15
Liczba sporządzonych planów pracy z rodziną	21
Liczba kontraktów socjalnych zawartych z klientami OPS	12
Liczba skierowań wydanych na pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z EFS(FEAD)	800

Zestawienie form pracy socjalnej wykonanej przez pracowników OPS w roku 2018

Liczba rodzin objętych pracą socjalną	19
Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną	9
Liczba rodzin monitorowanych	159
Liczba osób starszych objętych monitoringiem	78
Liczba osób starszych objętych pomocą usługową	66
Liczba interwencji	26
Liczba rodzin objętych pracą socjalną które poprawiły swe funkcjonowanie	7
Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”	47
Liczba rodzin z dziećmi, dotkniętych problemem alkoholowym	22
Liczba osób skierowanych do MGKRPA	21
Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny	11
Liczba sporządzonych planów pracy z rodziną	32
Liczba kontraktów socjalnych zawartych z klientami OPS	10
Liczba skierowań wydanych na pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z EFS(FEAD)	808

Każda osoba i rodzina zgłaszająca się do Ośrodka wymaga szczególnego, indywidualnego podejścia i opracowania planu wsparcia. Zgłoszenie się z wnioskiem o pomoc to nie tylko skompletowanie niezbędnych dokumentów w celu ustalenia dochodu rodziny, ale szeroko zakrojona praca socjalna: to głównie poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, załatwiania spraw alimentacyjnych i rozwodowych, kierowanie na leczenie odwykowe, nadzór nad prawidłowością sprawowanej władzy rodzicielskiej czy kierowanie do sądu wniosków o jej nieprawidłowym wypełnianiu. Wielokrotnie długa, ciężka i zmudna praca z rodziną nie zawsze przynosi pożądane efekty ze względu na zbyt małą osobistą motywację osób i chęć dokonania zmiany w dotychczasowym życiu, brak systematyczności i wytrwałości w podejmowanych działaniach. Często jest to skutkiem braku wzorców i wartości wyniesionych z domu, braku ambicji a także ograniczoną umiejętnością przewidywania skutków swojego postępowania. Trudno jest zmotywować wielu klientów OPS do zmiany swojego postępowania, a niekiedy długi okres egzystencji na minimalnym poziomie zaspokajania swoich potrzeb nie daje motywacji do podejmowania trudnych działań. Każde działanie z rodziną w związku z tym musi być dostosowane do jej umiejętności i możliwości. Poza pracą socjalną do świadczeń niepieniężnych zaliczamy: opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, pomoc rzeczową, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencję kryzysową, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. Świadczeniami pieniężnymi z pomocy społecznej są natomiast: świadczenia pieniężne w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki, świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd.

- **poradnictwa specjalistycznego**,
- Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia klientom oraz mieszkańcom wsparcie w zakresie porad psychologicznych oraz konsultacji dotyczących uzależnień.

- **udzielenia schronienia**

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W roku 2019 udzielono schronienia dla 8 osób, koszt w/w świadczeń wyniósł 33 626,00 zł zaś w roku 2018 z formy pomocy w postaci udzielenia schronienia skorzystało również 6 osób przy poniesionym koszcie 32 445,00 zł. Współpracujemy z wieloma instytucjami do tego przeznaczonymi. Skala bezdomności w Gminie Chorzele od lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Zjawisko ma charakter dynamiczny i zmienny w zakresie uchwycenia faktycznej liczby bezdomnych, szczególnie w okresie zimy, ponieważ nie wszyscy bezdomni są zainteresowani pomocą i chętni do skorzystania ze wsparcia.

Schronienie klientów OPS w latach 2018-2019

Rok	liczba klientów	ilość świadczeń/m-cy	kwota
2019	8	39	33 626,00 zł
2018	6	72	32 445,00 zł

- **zapewnienia posiłku**

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom, tego pozbawionym jest zadaniem własnym obowiązkowym Gminy. Gmina Chorzele realizuje ten obowiązek przy

wykorzystaniu środków, o których mowa w Uchwale Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Adresatami programu są dzieci od 0-7 roku życia, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne, jeśli ich dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Formą realizacji dożywiania jest zakup posiłku lub przyznanie zasiłku celowego na zakup żywności. Realizacja tej formy pomocy odbywała się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w placówkach edukacyjnych oraz przyznawanie zasiłków celowych na zakup żywności z w/w programu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, a rodzina nie chce/ nie może ubiegać się o wsparcie, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Udzielenie takiej pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Z pomocy tej skorzystało 634 dzieci i młodzieży.

Ogólny koszt programu zamknął się kwotą 225 000,00 zł, w tym środki własne gminy wyniosły 90 000,00 zł, a dotacja z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wyniosła 135 000 zł. – udział gminy w realizacji tego zadania wyniósł, zatem 40 %.

Rodzaj świadczeń	liczba osób	liczba osób w rodzinach	liczba świadczeń	kwota świadczeń (w zł.)
Zasiłek na żywność	60	130	90	40 982
Posiłki (szkoły, stołówki)	634	1390	86857	184 018

– przyznawania i wypłaty zasiłków okresowych

Zasiłek okresowy przeznaczony jest dla osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Zasiłek okresowy przyznaje się w kwocie :

1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej (701 zł) a dochodem tej osoby.
2. W przypadku rodziny 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny (528 zł na osobę w rodzinie) a dochodem rodziny.

Zasiłek okresowy nie może być niższy niż 20,00 zł miesięcznie.

W 2019 roku – przyznano świadczenie 89 osobom w kwocie łącznie 211 096,00 złotych.

Wysokość zasiłku okresowego wyliczana jest %, Ośrodek Pomocy Społecznej nie ma wpływu na wysokość tego świadczenia. Okres na jaki jest przyznany zasiłek okresowy uzależniony jest od uznania administracyjnego, a ustala go Ośrodek na podstawie okoliczności indywidualnej sprawy i analizy sytuacji dokonanej przez pracownika socjalnego.

– przyznawania i wypłaty zasiłków celowych

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Jest to świadczenie przyznawane na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku udzielił pomocy w w/w formie 157 osobom, w łącznej kwocie 94 806,00 zł.

Dodatkowo Ośrodek udzielił wsparcia 3 rodzinom w formie zasiłku celowego z powodu zdarzenia losowego - pożaru w jednorazowej w kwocie 15 000,00 zł. Dla poszkodowanych zorganizowano zbiórkę rzeczową i pieniężną.

– **organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

Zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze to świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem osobie starszej, która w tym zakresie wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia osoby starszej, jej sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej, jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska. Usługi opiekuńcze są zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym.

Podstawą świadczenia usług jest decyzja administracyjna określająca: okres, wymiar godzinowy i miejsce świadczenia usług, zakres czynności wykonywanych w ramach usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb klienta. Z pomocy usługowej korzystają:

– osoby obłożnie chore, całkowicie niezdolne do samodzielnego zaspokojenia potrzeb życiowych,

– osoby z ograniczoną sprawnością z powodu wieku lub inwalidztwa, przewlekle chore w pewnym stopniu zdolne do samodzielnego zaspokojenia potrzeb, lecz wymagające pomocy przy wykonywaniu różnych czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Głównym celem naszego działania na rzecz osób starszych jest utrzymanie ich w środowisku zamieszkania w maksymalnie dobrej kondycji psychicznej i fizycznej. W zakresie działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej na rzecz poprawy sytuacji osób starszych na pierwszym miejscu znajdują się usługi opiekuńcze świadczone bezpośrednio u klienta w domu. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Osobom starszym potrzebującym całodobowej opieki Ośrodek pomaga w kompletowaniu dokumentacji i uzyskaniu miejsca w Domu Pomocy Społecznej.

Dzięki pomocy usługowej ludzie starsi, obłożnie chorzy, niepełnosprawni mają możliwość funkcjonowania w swoim naturalnym środowisku.

Odpłatność za usługi opiekuńcze wynika z uchwały Rady Miejskiej. Wysokość odpłatności klienta za usługi uzależniona była od sytuacji rodzinnej osoby oraz jej dochodu lub dochodu na osobę w rodzinie. Ponadto prowadzony jest monitoring środowisk niekorzystających lub rezygnujących z

usług opiekuńczych, które z racji wieku, samotności oraz stanu zdrowia, w naszej ocenie wymagają nadzoru. Monitoring to wizyta przynajmniej raz w miesiącu, pozwala na zbudowanie zaufania pomiędzy pracownikiem socjalnym, a potencjalnym klientem jeszcze przed objęciem usługami opiekuńczymi. Niweluje także poczucie osamotnienia, ponieważ ktoś wykazuje zainteresowanie losem osoby starszej. **W roku 2019r tą formą pomocy zostało objętych 60 osób, z którymi pracowało 5 opiekunek zatrudnionych na umowę o pracę i 23 opiekunki zatrudnione na umowę zlecenie (w zależności od potrzeb).**

– **kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu**

Zgodnie z art. 54 osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby, jej przedstawiciela ustawowego lub na podstawie postanowienia sądu o umieszczeniu bez zgody strony w domu pomocy społecznej.

Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne. Kierowanie do domu pomocy społecznej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W 2019 roku w domach pomocy społecznej przebywało 15 osób – mieszkańców naszej gminy.

	Rok 2019	Rok 2018
Wydatki OPS na DPS (łącznie)	438 403,00 zł	458 622,00 zł
Średnia miesięczna dopłata OPS (gminy) do pobytu jednej osoby	2 435,57 zł	2 729,89 zł
Liczba przebywających na dzień 31 grudnia	12	20
Średni koszt miesięcznego pobytu w Domu Pomocy Społecznej jednej osoby	3 510,72 zł	3 348,42 zł

Ustawa o pomocy społecznej określa, iż kwota stanowiąca koszt pobytu w domu pomocy społecznej dzielona jest pomiędzy osobę umieszczaną, rodzinę oraz Gminę. W praktyce główny ciężar utrzymania osoby w DPS spada jednak na Gminę. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach stara się aby w możliwy prawnie sposób egzekwować od rodzin chociaż dobrowolne wpłaty, jeśli w myśl ustawy o pomocy społecznej osoby są z niej zwolnione (tj. dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 300% kryterium dochodowego czyli 1584 zł). Do roku 2019 podpisano z członkami rodziny osoby umieszczonej w DPS 12 umów na częściową dopłatę do kosztów pobytu osoby w domu pomocy społecznej.

– **przyznawania i wypłacenia zasiłku stałego**

Zasiłek stały na mocy art. 37 ustawy o pomocy społecznej przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Od przyznanych świadczeń w postaci zasiłku stałego Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

W roku 2019 Ośrodek skierował oraz pomógł w uzupełnieniu i ukierunkował co do możliwości złożenia stosownego wniosku do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w

Przasnyszu 13 osobom w celu wydania orzeczenia o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności.

W 2019 roku wypłacano zasiłek stały dla ogółem 80 osób. Łącznie na ten cel wypłacono kwotę 456 832,00 zł.

Zadania wynikające z odrębnych ustaw

Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Potwierdza się je decyzją administracyjną, ważną 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych – **w 2019 r. wydano 12 decyzji**. Świadczenie przysługuje osobom korzystającym z placówek opieki zdrowotnej nie posiadającym prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu (ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych).

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest dość istotnym problemem. Pomoc i wsparcie rodzinom dotkniętym przemocą, z uwagi na złożoność i specyfikę, wymaga współpracy wielu służb. Interdyscyplinarność działań ma duży wpływ na udzielenie kompleksowej pomocy wszystkim członkom rodziny. Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie koordynowanie działań specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Opracowanie i realizacja planu pomocy oraz monitorowanie sytuacji rodzin to zadanie grup roboczych utworzonych przez Zespół Interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Chorzelach został powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Chorzele Nr 36/2011 z dnia 6 maja 2011r. Zespół tworzą przedstawiciele różnych instytucji zaangażowanych w walkę z problemem przemocy w rodzinie tj.: policji, szkół, prokuratury, kuratorzy sądowi, przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, przedstawiciele Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele służby zdrowia.

Zadaniem Zespołu jest koordynowanie i integrowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów działających na terenie gminy, a także specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szczegółowe zadania Zespołu to:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach prowadzi obsługę logistyczno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Chorzelach.

Ze składu Zespołu Interdyscyplinarnego zostało wyłonione 6 grup roboczych pracujących nad indywidualnymi przypadkami przemocy w rodzinie.

W roku 2019 grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego prowadziły łącznie 33 postępowania w zakresie procedury Niebieskiej Karty. W tym roku wszczętych zostało 21 procedur Niebieskiej Karty, odbyło się łącznie 121 posiedzeń grup roboczych, 4 razy zwołano spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Pracę socjalną z rodzinami dotkniętymi przemocą prowadzi przede wszystkim

zespół w składzie pracownik socjalny i dzielnicowy KP w Chorzelach, którzy realizują swoje działania w obszarze interwencyjnym. Ponadto członkowie grupy roboczej diagnozują sytuację rodziny dotkniętej przemocą i udzielają kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej. Podejmują działania między innymi do osoby stosującej przemoc motywując do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. W 2019r wzorem lat ubiegłych zorganizowano w siedzibie OPS dyżury psychologa i konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dyżur pełniony był w każdy drugi roboczy czwartek miesiąca od godz. 8:00 do 15:30. Podczas dyżuru odbywały się konsultacje indywidualne z ofiarami przemocy w rodzinie. Wspólnie z dzielnicowymi KP w Chorzelach pracownicy socjalni 2-3 razy w miesiącu odbywali wspólne wyjazdy popołudniowe do rodzin, gdzie zachodzi podejrzenie stosowania przemocy domowej lub zaniedbywania dzieci pod kątem opiekuńczo-wychowawczym.

Dodatkowo w okresie wzmożonych mrozów dokonywano wizyt kontrolnych u osób samotnych, starszych, niezaradnych – zagrożonych zamarznięciem i proponowano niezbędną pomoc.

Dużą przeszkodą w realizacji działań pomocowych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz niesienia pomocy rodzinom doświadczającym przemocy jest trudność w odseparowaniu sprawcy od ofiary. Choć nowelizacja ustawy wprowadziła środki zapobiegawcze w postaci zakazu zbliżania się i kontaktowania oraz zobowiązania do opuszczenia mieszkania na drodze nieprocesowej, trudno w tym momencie określić czy zapisy te będą wykorzystywane i przyniosą pozytywny skutek. Drugą trudnością, która wynika z braku możliwości separacji sprawcy jest wycofywanie się ofiar z podejmowanych działań. Ofiary przemocy domowej obawiają się utraty dachu nad głową, a także odwetu sprawcy za podjęte przez nie działania.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej **Asystent rodziny-profesjonalne wsparcie rodzin**

Bardzo istotne znaczenie w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, odgrywa włączenie do pracy z rodziną asystenta, który towarzyszy jej członkom, niemal na co dzień. Asystent wspiera rodzinę przy wprowadzaniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Rodziny, do których trafić może asystent, często sprawują nieprawidłową opiekę nad dzieckiem, nieumiejętnie zapewniają dziecku bezpieczeństwo. Występujące w rodzinach dysfunkcje m.in. niestałość emocjonalna, nadpobudliwość, duży opór, agresja sprawiają, że praca z rodzinami staje się bardziej efektywna poprzez włączenie do współpracy wielu służb. Najważniejszym zadaniem systemu wspierania rodziny jest zapobieganie oddzieleniu dziecka od rodziny naturalnej, a gdy znajdzie się w pieczy zastępczej, umożliwienie szybkiego powrotu do rodziny biologicznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach zatrudnia asystenta rodziny, który pracuje z 15 rodzinami.

W roku 2019r Gmina Chorzele wzorem lat ubiegłych brała udział w konkursie “Program Asystent rodziny Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2019” ogłoszonym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Gmina otrzymała dotację w kwocie 17 028,00 zł na pokrycie kosztów wynagrodzenia dla asystenta rodziny. Wkład własny Gminy wyniósł 32 000,27zł.

Szlachetna paczka

W roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach wzorem lat ubiegłych przyłączył się do akcji „Szlachetna Paczka” skierowanej do osób w szczególnie trudnej sytuacji materialnej z niezależnych od siebie przyczyn. Wolontariusze spotkali się z rodzinami wytypowanymi przez OPS, aby poznać ich historie i włączyć je do tej szlachetnej akcji. Obdarowane rodziny twierdziły, że „spełniły się ich marzenia”. Ogromna radość i łzy szczęścia widziane na twarzach tych osób, bez wątplenia oznaczały, że cel został osiągnięty. Była to „mądra pomoc, która z pewnością da szansę na zmianę”.

Program „Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach od 2004r prowadzi dystrybucję żywności w ramach programu PEAD a aktualnie programu POPŻ 2014-2020.

Celem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących w całej Polsce. Od września **2018 roku rozpoczęła się** realizacja Podprogramu 2018, w ramach którego osoby najbardziej potrzebujące w całej Polsce mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, jak również możliwości uczestniczenia w różnych działaniach wspierających, edukacyjnych i włączających. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Od września 2018 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorzelach, osoby, które otrzymały skierowanie i kwalifikowały się wg Wytycznych MRPiPS, mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, która była cyklicznie dystrybuowana w formie paczek żywnościowych. Do końca maja 2018 roku, każda z osób otrzymujących paczki żywnościowe otrzymała w nich produkty następującego typu: makaron jajeczny, ryż biały, herbatniki, fasolę białą, filet z makreli w oleju, mleko UHT, groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, szynkę drobiową, gulasz wieprzowy z warzywami, cukier biały, olej rzepakowy, szynkę wieprzową, pasztet wieprzowy, ser podpuszczkowy dojrzewający itp.

Prócz wsparcia żywnościowego, Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach realizował i realizować będzie działania wspierające, edukacyjne oraz działania zgodne z ustawą o pomocy Społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku przekazywał paczki żywnościowe w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. **W sumie w 2019r. przekazano 26 ton 367 kg żywności POPŻ dla 808 osób z 230 rodzin co miesiąc.**

Krajowy System Powszechnej Samorządowej Teleopieki Domowej

Na organach samorządu gminnego spoczywa odpowiedzialność wsparcia osób, które z uwagi na wiek, chorobę niepełnosprawność lub inne obiektywne trudności mają ograniczoną zdolność do samodzielnej egzystencji i prawidłowego funkcjonowania w środowisku. W związku z powyższym Uchwałą Rady Miejskiej w Chorzelach Nr 56/VIII/2019 z dnia 30 kwietnia 2019r. został przyjęty program osłonowy " Systemu powszechnej samorządowej teleopieki domowej dla mieszkańców gminy Chorzele".

Program jest odpowiedzią na zgłaszane oczekiwania osób korzystających z usług opiekuńczych zapewnianych przez Ośrodek i jest kierowany przede wszystkim do osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych. Teleopieka stanowi efektywne uzupełnienie opieki fizycznej i jest formą wsparcia rekomendowaną przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Program ten ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców naszej gminy. Osoby objęte opieką zakupuja telefony i niewielkie nadajniki, które mogą np. nosić na ręce i na szyi. Jeśli źle się poczuja, przewrócą się, albo po prostu będą chciały wezwać pomoc mogą nacisnąć guzik, a urządzenie wyśle sygnał alarmowy do całodobowo funkcjonującego Centrum Operacyjno-Alarmowego /COA/, które powiadomi osoby spokrewnione lub sąsiadów albo bezpośrednio zostanie wezwane pogotowie ratunkowe. Gmina będzie ponosić koszty opłaty dostępowej do podsystemu przywoławczo-alarmowego dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców. Warunkiem uczestnictwa w projekcie jest zakupienie telefonu wraz z nadajnikiem wyposażonym w przycisk bezpieczeństwa, który przyciskamy w momencie zasłabnięcia czy innego zagrożenia życia i tym samym uruchamiamy procedurę alarmową - powiadomienie odpowiednich służb - pogotowia ratunkowego.

W ramach pilotażu Programu Ośrodek zakupił 20 używanych zestawów urządzeń abonenckich (telefon komórkowy i opaska na rękę - koszt 50 zł) i przekazano 20 osobom niesamodzielnym, starszym i niepełnosprawnym poprzez przyznanie pomocy celowej w formie rzeczowej na zakup urządzenia abonenckiego.

Koszt miesięcznej opłaty dostępowej do podsystemu przywoławczo alarmowego KSPSTD

ponosi Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach. W roku 2019r na ten cel wydatkowano 2 336,00 zł (394,00zł brutto miesięcznie).

Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy państwa dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2017 poz. 180 z późn. zm.). Wpłata dodatków mieszkaniowych jest obowiązkowym zadaniem gminy, realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Dodatek mieszkaniowy ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, ponoszonych przez osoby o najniższych dochodach. Podstawowe wymogi uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego, które należy spełniać to:

- posiadać tytuł prawny do zajmowanego mieszkania,
- dochód na osobę w gospodarstwie domowym w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie może być większy niż:
 - 175 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
 - 125 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym;
- powierzchnia użytkowa mieszkania nie może przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej tj.:

- Dla 1 osoby - 35 m²
- Dla 2 osób - 40 m²
- Dla 3 osób - 45 m²
- Dla 4 osób - 55 m²
- Dla 5 osób - 65 m²
- Dla 6 osób - 70 m²

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż: 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15m², jeśli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, jeśli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. /wymagane stosowne orzeczenie o niepełnosprawności z wpisem o uprawnieniu do dodatkowej powierzchni/ Wyjątek stanowią orzeczenia wydane do 22 listopada 2004r., wówczas należy dołączyć zaświadczenie lekarskie o wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. Wysokość dodatku stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, którą powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów. Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okresy 6- miesięczne.

W 2019 roku przyjęto i rozpatrzono 16 wniosków o dodatek mieszkaniowy. Liczba wydanych decyzji: □ przyznających – 16. Na ten cel wydatkowano kwotę 11 093,03. zł.

Świadczenia rodzinne.

Aktualny system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych .

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne,

- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,
- 4) świadczenia wypłacane przez gminy ,
- 5) świadczenie rodzicielskie .

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami jest przeciętny miesięczny dochód, w przeliczeniu na osobę w rodzinie, z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne i wynosi od 1 listopada 2016 r. 674 zł na osobę lub 764 zł, gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne. Kolejnym świadczeniem uzależnionym od dochodu jest jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Kryterium dochodowe przy ubieganiu się o to świadczenie zostało wprowadzone od stycznia 2013 r. i wynosi 1922 zł. Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie rodzicielskie. Zasiłek rodzinny oraz specjalny zasiłek opiekuńczy przyznawane są na okres zasiłkowy, tj. od 1 listopada jednego roku do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do w/w świadczeń brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy. Świadczenie rodzicielskie przysługuje bez względu na dochód, głównie niezatrudnionym matkom od momentu urodzenia się dziecka na okres co najmniej 52 tygodni. System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do lożenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców. Aby skorzystać z dodatków do zasiłku należy przede wszystkim mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków. Innymi świadczeniami przyznawanymi na mocy w/w ustawy są świadczenia opiekuńcze tj.: - zasiłek pielęgnacyjny do 31 października 2019r wynosił 184,42 zł. o od 1 listopada 2019r - 215,84 zł, przysługuje na dziecko do 16 roku życia, które ma orzeczoną niepełnosprawność; osobie powyżej 16 lat, jeśli ma orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia; oraz osobie, która ukończyła 75 lat i nie pobiera dodatku pielęgnacyjnego w ZUS i KRUS. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje bez względu na dochód i jest przyznawane do końca ważności orzeczenia; - świadczenie pielęgnacyjne wynosiło do 1 grudnia 2019r - 1583 zł a od 1 stycznia 2020r będzie wynosiło 1830 zł , przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub nie podejmuje zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do 25 roku życia; - specjalny zasiłek opiekuńczy wynosi 620 zł, przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują lub nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Jest to świadczenie

uzależnione od dochodu, który nie może wynosić więcej jak 664 zł na osobę w rodzinie – kwota obowiązująca do 31 października 2015 r. i 764 zł na osobę w rodzinie od 1 listopada 2015 r..

Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia w 2018 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2018 roku	Wydatki na świadczenia w 2019 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2019 roku
Zasiłki rodzinne	1 808 751,00 zł	15661	1 698 302,00 zł	14774
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu: urodzenia dziecka	874 347,00 zł	8119	838 834,00 zł	8283
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	73 652,00 zł	193	63 927,00 zł	164
Samotnego wychowywania dziecka	74 694,00 zł	381	78 344,00 zł	396
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	78 348,00 zł	741	71 960,00 zł	687
Rozpoczęcia roku szkolnego	93 350,00 zł	1296	83 503,00 zł	1447
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	180 798,00 zł	2087	194 545,00 zł	2301
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	311 533,00 zł	3344	300 133,00 zł	3207
dodatek z tyt. urodzenia dziecka	61 972,00 zł	77	46 392,00 zł	81
Zasiłki rodzinne z dodatkami	2 683 098,00 zł	23780	2 537 136,00 zł	23057
Zasiłki pielęgnacyjne	447 754,00 zł	2831	524 727,00 zł	2771
Świadczenia pielęgnacyjne	924 032,00 zł	629	1 074 999,00 zł	680
Specjalny zasiłek opiekuńczy	167 525,00 zł	318	199 000,00 zł	326
Świadczenia opiekuńcze	1 539 311,00 zł	3778	1 798 726,00 zł	3777
Jednorazowa zapomoga z tytułu	109 000,00 zł	109	96 000,00 zł	96

urodzenia się dziecka				
Świadczenie rodzicielskie	462 814,00 zł	497	365 173,00 zł	400
RAZEM	4 794 223,00 zł	28164	4 797 035,00 zł	27330

zasilek dla opiekuna

wynosił 620 zł., przysługujący osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia w 2019 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2019 roku	Wydatki na świadczenia w 2018 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2018 roku
Zasilek dla opiekuna	156 695,00 zł	255	163 053,00 zł	305

Kwota odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych w 2019r - 10 250,00 zł

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" z dnia 1 stycznia 2017r wprowadziła nowe jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł, przysługujące rodzicom dziecka lub opiekunom faktycznym dziecka, jeżeli w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, zdiagnozowano u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Świadczenie powyższe przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo faktycznemu dziecka bez względu na dochód, po wypełnieniu stosownego wniosku oraz podpisaniu zawartych w nim oświadczeń i dołączeniu i dołączeniu wymaganych dokumentów tj. zaświadczenia, że matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną najpóźniej od 10 tygodnia ciąży do porodu (zaświadczenie takie wydaje lekarz lub położna); zaświadczenie lekarskie, które potwierdza u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza, z którym NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie : położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonantologii. Przepisy nie określają szczegółowo wzoru takiego zaświadczenia.

Wniosek taki należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Świadczenie "Za życiem"

Wydatki na świadczenia w 2019 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2019 roku	Wydatki na świadczenia w 2018 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2018 roku
8 000,00 zł	2	4 000,00 zł	1

Jednorazowe świadczenie, podobnie jak świadczenia rodzinne oraz świadczenie wychowawcze, podlega unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Oznacza to, że w przypadku gdy osoba uprawniona do jednorazowego świadczenia lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (tj. w kraju UE, EOG lub Szwajcarii i nie jest to pobyt turystyczny, leczniczy ani związany z podjęciem nauki), wniosek wraz z dokumentami zostanie

przekazany marszałkowi województwa w celu ustalenia, czy w danej sprawie zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.

Jednorazowe świadczenie nie przysługuje jeśli dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (oznacza to Dom Pomocy Społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie) albo w pieczy zastępczej. Jednorazowe świadczenie nie przysługuje również w przypadku urodzenia martwego dziecka.

rodzina 500+ - Świadczenie wychowawcze

Od 1 sierpnia 2017 roku zwiększył się zakres zadań realizowanych przez Ośrodek. Aktualnie w OPS realizowany jest Program Rodzina 500+, który gwarantuje regularne wsparcie dla rodziców/opiekunów prawnych wychowujących dzieci. Od 1 lipca 2019r. wsparcie na każde dziecko jest przyznawane bez względu na wysokość dochodów rodziny. Otrzymują je rodzic i opiekunowie samotnie wychowujący dzieci, niezależnie od kwoty świadczeń alimentacyjnych.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (500+) przyjmowane są przez cały rok począwszy od 01.04.2016 roku. Wnioski klienci składać mogą osobiście w OPS, jak również poprzez jeden z serwisów – Platforma Usług Elektronicznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych, portal Empati@, ePUAP lub za pośrednictwem bankowości internetowej czy Poczty Polskiej.

Świadczenie wychowawcze - wydatki i liczba świadczeń w 2019 r.

Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia	Liczba przyznanych świadczeń
Świadczenie wychowawcze	10 482 030,00 zł	21043

Świadczenie wychowawcze - wydatki i liczba świadczeń w 2018 r.

Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia	Liczba przyznanych świadczeń
Świadczenie wychowawcze	9 220 548,00 zł	18488

Wbrew powszechnej opinii praca w w/w dziale nie ogranicza się tylko do przyjmowania wniosków i wydawania decyzji na początku okresu zasiłkowego. Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego podlegają weryfikacji. Następnie prowadzone jest dokładne postępowanie (często bardzo skomplikowane z uwagi na nieprecyzyjność przepisów), zbieranie materiału dowodowego, które kończy wydanie decyzji. Prowadzone są również liczne postępowania wyjaśniające po otrzymaniu informacji od pracowników innych działów o zmianie sytuacji zawodowej lub rodzinnej u klienta, a także po zgłoszeniu zmian przez wnioskodawcę – często kończące się wydaniem decyzji zmieniającej i prowadzeniem postępowania dot. żądania zwrotu i decyzji żądającej zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Z dniem 1 lipca 2019r. zlikwidowany został obowiązek rozstrzygnięcia o przyznaniu świadczenia wychowawczego w drodze decyzji administracyjnej, na wzór dobrze przyjętego rozwiązania w programie "Dobry start". Wnioskodawcy otrzymają informację o przyznaniu świadczenia wychowawczego na adres poczty elektronicznej lub w przypadku braku poczty elektronicznej informację mogą odebrać osobiście. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

Ponadto od 1 lipca 2018 r. zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w

sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ww. program, który jest inwestycją w edukację polskich dzieci. To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodzice otrzymują świadczenie bez względu na dochód.

Ilość świadczeń przyznanych w 2019 r.	1367
Wydatki poniesione na wypłaty świadczeń	410 100,00 zł

Wnioski o świadczenie Dobry start, podobnie jak wnioski o świadczenie wychowawcze, można składać online od 1 lipca przez stronę empatia.mrpips.gov.pl lub przez bankowość elektroniczną oraz od 1 sierpnia drogą tradycyjną (osobiście w siedzibie ośrodka lub za pomocą poczty polskiej). Wnioski należy złożyć do 30 listopada.

Fundusz alimentacyjny- osoby uprawnione do alimentów

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1) obywatelom polskim

2) cudzoziemcom:

a) jeżeli wynika to z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,

c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Pomoc państwa w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego ma na celu wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów od osoby zobowiązanej do alimentacji wobec dziecka; co nie ogranicza się wyłącznie do wypłaty świadczeń, ale łączy się z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji. Wyżej wymienione świadczenia przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli egzekucja alimentów w okresie dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku była bezskuteczna, a dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 725 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

ROK	2019	2018
LICZBA ŚWIADCZEŃ	875	1013
KWOTA ŚWIADCZEŃ	333 121,00 zł	373 255,00 zł

Kwota odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych w 2019r - 399,70 zł.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego.

Wszelkie działania wobec dłużników w związku z bezskuteczną egzekucją alimentów, podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela, jeśli:

- 1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

W 2019 r. Dział Świadczeń Rodzinnych podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

1) Przeprowadzono 16 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano 16 oświadczeń majątkowych, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej.

2) Przekazano 20 informacji komornikowi sądowemu, które miały wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji.

3) W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, został zobowiązany do zarejestrowania się, jako bezrobotny (3 osoby).

4) Wysłano 5 informacji do Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

5) W przypadkach uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, odmowy zarejestrowania się, jako bezrobotny lub jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się, jako bezrobotny oraz odmowy przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych (w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) bez podania uzasadnionej przyczyny, tut. Organ wszczął 4 postępowania dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

6) Złożono 9 wniosków o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, do Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu oraz 77 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art.209 par.3 K.K.

7) Przekazano 63 zawiadomienia dłużnikom alimentacyjnym z informacją o: - przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego; - o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa oraz 60 pism do gminy właściwej dłużnika i wierzyciela.

8) Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Następowало to w drodze wydania decyzji administracyjnej. Od 18 września 2015 r. ten zapis w ustawie uległ zmianie. Z uwagi na powyższe zlikwidowano tryb administracyjnej egzekucji należności dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego i wprowadzono egzekucję sądową, jako sposób dochodzenia tych należności – oznacza to, iż wobec wszystkich dłużników alimentacyjnych mających zobowiązania wobec tut. OPS należało wystąpić z wnioskiem do komornika sądowego o przyłączenie bądź wszczęcie egzekucji na rzecz OPS.

9) W związku z art. 7 ust. 1 pkt. 22 i ust. 2a ustawy z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych, została nawiązana współpraca z Krajowym Rejestrem Długów, Biurem Informacji Gospodarczej Info Monitor, Krajowym Biurem Informacji Gospodarczej oraz Rejestrem Dłużników ERIF BIG S.A. i przekazano do w/w biur informacje gospodarcze o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości w ich regulowaniu za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowi skomplikowaną procedurę (m.in. prowadzenie korespondencji z innymi instytucjami, organami właściwymi dłużnika, organami właściwymi

wierzyciela, komornikami, zgłaszanie dłużników do krajowego rejestru długów, przekazanie dłużnikowi informacji o przyznanych świadczeniach osobie uprawnionej, wezwanie dłużnika na wywiad, pismo do PUP o aktywizację dłużnika, prowadzenie postępowania uznającego dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego, wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego, przekazywanie komornikowi wszelkich informacji o dłużniku, wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 kk., wnioski o zatrzymanie prawa jazdy do Starostwa, występowanie do sądu o ustanowienie kuratora dla dłużników przebywających poza granicami kraju, wygaszanie długu w przypadku zgonu dłużnika, rozliczanie wpłat dłużników).

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

W ramach działań wspierających rodzinę Ośrodek realizuje również zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny. W roku 2019 wydano 338 tradycyjnych kart Dużej Rodziny oraz 33 karty elektroniczne uprawniających do różnych zniżek. Ogólnie od momentu wejścia w życie przepisów w/w ustawy wydano 1 559 tradycyjnych Kart Dużej Rodziny i 61 kart elektronicznych.

Współpraca

Oprócz wymienionych zadań Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach współpracuje z ościennymi ośrodkami pomocy społecznej, ze szkołami na terenie Gminy, pedagogiem szkolnym, pielęgniarką środowiskową, z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, policją, sądem, sołtysami, radnymi, lekarzem rodzinnym, ZUS, KRUS, Miejsko Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, kuratorami sądowymi, Kościołem Katolickim, Bankiem Żywności, Powiatowym Urzędem Pracy i innymi instytucjami w zakresie rozwiązywania trudnych problemów podopiecznych z terenu Gminy.

Współpraca polega m.in. na wymianie opinii, informacji, doświadczeń między poszczególnymi pracownikami celem wypracowania wspólnych działań na rzecz osób wymagających danego wsparcia. Pracownicy socjalni systematycznie monitorują środowiska dotknięte problemem uzależnienia oraz doświadczające przemocy, udzielają im wsparcia finansowego, porad, pomagają w sporządzaniu pism procesowych. Osoby wymagające specjalistycznego wsparcia są kierowane do innych instytucji i organizacji pomocowych.

Realizacja Programów

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został uchwalony Uchwałą Nr 212/XXXI/17 Rady Miejskiej w Chorzelach z dnia 31 stycznia 2017 r.

W/w Program opracowano w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorzelach i jest zgodny z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

Obraz zjawiska agresji i przemocy uzyskano dzięki badaniom ankietowym przeprowadzonym wśród przedstawicieli placówek oświatowych i środowiska lokalnego oraz z informacji od instytucji i organów działających w gminie bądź obejmujących swoim zasięgiem działania jej mieszkańców.

Analizie poddano dane ilościowe o pomocy udzielonej mieszkańcom gminy Chorzele przez podmioty funkcjonujące w gminie: Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej.

W gminie Chorzele pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie świadczą: Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny oraz dwie świetlice realizujące program terapeutyczny.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom, zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, została wprowadzona procedura postępowania w sytuacji konieczności odebrania dziecka z rodziny w razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia.

Cel główny, wyznaczony w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Chorzele na lata 2017-2020, jest następujący: **„Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie, zapewnienie wsparcia i ochrony jej ofiarom, skuteczne oddziaływanie na sprawców przemocy”**.

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją wyznaczonych i przedstawionych poniżej celów operacyjnych oraz działań.

Działania do celu operacyjnego 1. „Wsparcie rodzin doświadczających przemocy lub zagrożonych przemocą”

- Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej oraz specjalistycznego poradnictwa rodzinom dotkniętym przemocą.
- Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których występuje przemoc.
- Zapewnienie dostępu do pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą.
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- Tworzenie grup wsparcia dla rodzin doświadczających przemocy.
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Pomoc poprzez działalność Punktu Konsultacyjnego.

Działania do celu operacyjnego 2 „Prowadzenie działań profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocą w rodzinie na terenie gminy”

- Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy.
- Podejmowanie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych działań edukacyjnych mających na celu wzmocnienie umiejętności społecznych, poczucia własnej wartości i samooceny, zwiększających motywację do zmian w zakresie funkcjonowania psychologicznego, rodzinnego i społecznego.
- Upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym oraz ofiarom agresji i przemocy w rodzinie.
- Przeprowadzanie akcji profilaktycznych mających na celu budzenie wrażliwości społecznej na kwestie przemocy w rodzinie i ukazujących destrukcyjny wpływ tego zjawiska na kondycję rodziny.
- Uwzględnianie kwestii przeciwdziałania przemocy w rodzinie w programach organizowanych na terenie gminy imprez kulturalnych i sportowych.
- Realizowanie działań zmierzających do rozładowania stresu i agresji poprzez sport i uczestnictwo w kulturze.
- Organizowanie pogadanek, prelekcji z wykorzystaniem materiałów edukacyjno-informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin doświadczających przemocy i zagrożonych przemocą.
- Budowanie pozytywnego wizerunku rodziny i promowanie potrzeby zachowania odpowiednich relacji wśród jej członków.
- Współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom.

Działania do celu operacyjnego 3 „Wzmacnianie i doskonalenie kompetencji kadr samorządowych i organizacji pozarządowych działających w sferze społecznej”

- Doskonalenie i zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników pomocy społecznej zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

- Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Organizowanie szkoleń i warsztatów dla nauczycieli na temat przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym uczniów.
- Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 4 „Współpraca podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

- Inicjowanie i podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy w celu podnoszenia świadomości mieszkańców w zakresie problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Integrowanie działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie poprzez stałą współpracę przedstawicieli placówek oświatowych, jednostek pomocy społecznej, Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Policji i Sądu Rejonowego.

W ramach różnych form pomocy, jakie szkoły proponują uczniom i rodzicom dotkniętym problemem agresji i przemocy, znajdują się m.in. wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, rozmowy indywidualne, pośredniczenie w kontaktach ze specjalistami i instytucjami pomocowymi. Placówki podejmują współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz z Policją. W ramach szeroko pojętej współpracy odbywają się pogadanki, wykłady i szkolenia. Dużą wagę przykładają do uświadamiania uczniom ich praw i obowiązków. Przedstawiciele szkół biorą udział w pracach Komisji ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Urzędzie Miasta i Gminy. Placówki oświatowe utrzymują stały kontakt z kuratorami oraz współpracują z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chorzelach.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Chorzele na lata 2017-2019 przyjęty Uchwałą Nr 213/XXXI/17 Rady Miejskiej w Chorzelach koordynowany był przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach. Został zakończony z dniem 31.12.2019r.

Zasadniczym celem Programu było zapewnienie kompleksowej opieki oraz wsparcia dzieciom i rodzinom z terenu miasta i gminy Chorzele poprzez pomoc rodzinom dysfunkcyjnym w przewyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, przeciwdziałanie postawom agresywnym i aspołecznym wśród dzieci i młodzieży, a także zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Chorzele na lata 2017-2019 jest następujący:

Budowa zintegrowanego i stabilnego systemu wsparcia dla rodzin i dzieci w gminie Chorzele.

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych poniżej celów operacyjnych oraz działań.

CEL OPERACYJNY 1.:

Poprawa funkcjonowania rodzin w środowisku lokalnym poprzez:

- **zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego,**
- **wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,**
- **zwiększanie potencjału rozwojowego rodzin.**

Działania zaplanowane w ramach realizacji celu operacyjnego 1:

- Diagnostowanie potrzeb i monitorowanie warunków życia rodzin w gminie.
- Upowszechnianie wśród członków rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach i zatrudnieniu socjalnym.
- Udzielanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej wsparcia finansowego rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej oraz w postaci świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
- Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie

dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

- Utworzenie w gminie Punktu Konsultacyjnego zatrudniającej specjalistów, tj.: asystent rodziny, pracownik socjalny, opiekunka środowiskowa, specjalista ds. narkomanii, asystent osoby niepełnosprawnej, rehabilitant, terapeuta uzależnień, radca prawny, psycholog.
- Promowanie w gminie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.
- Prowadzenie pracy socjalnej z rodziną i na jej rzecz.
- Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji.
- Upowszechnianie usług specjalistycznych przy rozwiązywaniu problemów rodzinnych.
- Podjęcie działań w celu ustanawiania rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.
- Opracowywanie i realizowanie środowiskowych programów profilaktycznych służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin.
- Wzmacnianie więzi rodzinnych m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.
- Promowanie w społeczności lokalnej aktywnych postaw (np. pomocy sąsiedzkiej), skierowanych do rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, prokuratury rejonowej, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

CEL OPERACYJNY 2:

Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez:

- **dbałość o wysoki poziom wychowania i edukacji,**
 - **udzielanie pomocy uczniom ubogim, uzdolnionym i niepełnosprawnym,**
 - **rozwijanie środowiskowych form wsparcia dzieci i młodzieży,**
 - **zwiększanie atrakcyjności oferty kulturowej, sportowej i rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży z terenu gminy.**
- 1) Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich oraz doposażenie szkół w niezbędny sprzęt (w tym komputerowy).
 - 2) Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3.
 - 3) Podejmowanie działań mających na celu wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci w postaci ulg w opłatach lokalnych i w odpłatności za opiekę i kształcenie dzieci.
 - 4) Wzbogacanie – w miarę zapotrzebowania i możliwości finansowych – oferty edukacyjno-wychowawczej, m.in. poprzez zwiększenie w szkołach liczby zajęć edukacyjnych i wychowawczych.
 - 5) Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez przyznawanie pomocy finansowej o charakterze socjalnym (stypendia, zasiłki) oraz organizowanie zajęć wyrównawczych.
 - 6) Dofinansowanie udziału w wycieczkach dydaktycznych oraz w korzystaniu z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej dla dzieci z rodzin ubogich.
 - 7) Tworzenie oferty edukacyjnej dla uczniów uzdolnionych i utalentowanych, przyznawanie im nagród za wyniki w nauce i osiągnięcia w różnych dziedzinach w miarę możliwości finansowych gminy.
 - 8) Zwiększenie dostępności kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych poprzez prowadzenie nauczania indywidualnego.
 - 9) Realizowanie programów profilaktycznych, wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.

- 10) Rozszerzenie oferty organizowanych w placówkach oświatowych zajęć pozalekcyjnych.
- 11) Wzbogacanie oferty zajęć pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych.
- 12) Umożliwienie nieodpłatnego korzystania z oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej gminy dla dzieci z rodzin ubogich.
- 13) Opracowywanie i realizowanie projektów na rzecz dzieci współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
- 14) Popularyzowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych.

CEL OPERACYJNY 3.:

Zapewnienie rodzinom i dzieciom bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego poprzez:

- umożliwienie zaspokojenia potrzeb zdrowotnych i rehabilitacyjnych rodzin, w tym dzieci,
- przeciwdziałanie uzależnieniom oraz zjawisku przemocy w rodzinie,
- wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa u rodzin, w tym dzieci.

Działania zaplanowane w ramach realizacji celu operacyjnego 3:

1. Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia poprzez m.in realizację projektów promujących zdrowie.
2. Przeprowadzanie badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.
3. Umożliwienie dzieciom i młodzieży korzystania z bezpłatnej opieki stomatologicznej i okresowych kontroli w szkołach.
4. Organizowanie bezpłatnych badań specjalistycznych dla mieszkańców gminy.
5. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie usług lekarzy specjalistów na terenie gminy.
6. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, m.in. poprzez kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
7. Opracowywanie i realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie i przestępczości; włączanie w ich realizację policjantów.
8. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych uzależnieniom, przemocy w rodzinie oraz przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).
9. Organizowanie spotkań z rodzicami poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, włączanie rodziców w działalność edukacyjno-informacyjną.
10. Poprawa połączeń komunikacyjnych i organizacji dowozu dzieci i młodzieży do szkół.
11. Zapewnienie rodzinom, dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia.

Realizacja Programu trwała 3 lata zgodnie z założeniami celów głównych oraz celów szczegółowych. Większość założeń i działań jest zrealizowana w stopniu dobrym.

W dniu 30 grudnia 2019 roku Rada Miejska w Chorzeliach Uchwałą Nr 123/XVI/19 uchwaliła Program Wspierania Rodziny w Gminie Chorzele na lata 2020 – 2022.

Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jedno z najważniejszych zadań administracji publicznej. Działania w obszarze polityki społecznej powinny być zintegrowane w ramach systemu, w którym ważnym partnerem są organizacje pozarządowe i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego. **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Chorzele na lata 2017 –2021** jest dokumentem określającym najważniejsze kierunki interwencji w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na terenie gminy. Strategia wskazuje na obszary problemowe, priorytetowe kierunki działań oraz wytyczne dla wdrażania planowanych zadań, pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Zdiagnozowanie i określenie najważniejszych problemów społecznych stanowiło podstawę do wskazania określonej metodologii rozwiązywania zidentyfikowanych trudności i problemów społecznych, zgodnie z możliwościami jakie wynikają z zadań nałożonych na gminę. Opracowana diagnoza stanowiła punkt wyjścia do opracowania szczegółowych programów, których realizacja powinna przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych oraz niwelowania różnic i dysproporcji społecznych. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Chorzele na lata 2017–2021 została opracowana, przy aktywnym wsparciu przedstawicieli różnych środowisk społecznych, przy pomocy i konsultacji pracowników różnych instytucji gminnych w tym pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzeliach.

Niezwykle ważne było także pozyskanie informacji od mieszkańców gminy Chorzele poprzez przeprowadzenie ankiety na temat problemów społecznych występujących na terenie gminy.

Na podstawie zdiagnozowanych problemów społecznych przygotowano i opracowano cele oraz kierunki działań oraz wskaźniki. Poszukiwanie skutecznych sposobów rozwiązywania problemów społecznych musi uwzględniać fakt, że poszczególne problemy zazwyczaj nie występują pojedynczo, a wystąpienie jednego problemu implikuje szereg innych. Dlatego przystępując do planowania określonych sposobów rozwiązywania problemów społecznych występujących w gminie uwzględniono wielokierunkowe i kompleksowe oddziaływanie tylko na skutki wystąpienia danych problemów a przede wszystkim na źródło ich powstania, które często ma różne podłoże. Istotne jest zatem stworzenie możliwości współpracy pomiędzy różnymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej, w celu integracji działań. Realizacja powyższych celów w tym zakresie wymaga podejmowania wieloaspektowych i wielokierunkowych działań strategicznych.

Ustawa o pomocy społecznej (art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) nakłada na gminę obowiązek „opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Art. 16 b wymienionej powyżej ustawy określa istotne elementy, które powinny znaleźć się w dokumencie Strategii. Skuteczna polityka społeczna powinna opierać się na rozpoznaniu rzeczywistych zjawisk i problemów społecznych występujących w danej społeczności lokalnej oraz ocenie znaczenia i roli czynników warunkujących te zjawiska. Strategia stwarza możliwości podejmowania różnych inicjatyw, realizacji innowacyjnych Projektów w kierunku zwiększenia aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz możliwość ubiegania się o fundusze zewnętrzne.

Celem każdej Strategii jest doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk występujących m.in. w gospodarce, ekonomii czy polityce społecznej. Strategia pokazuje obecną sytuację społeczną w gminie, jak również przedstawia działania wielu instytucji i organizacji pozarządowych rozwiązujących problemy społeczne, podejmowane dla poprawy warunków i zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób.

Strategia jest dokumentem wyznaczającym ogólne kierunki działań na terenie gminy Chorzele w zakresie poprawy sytuacji mieszkańców. Realizacja strategii jest uzależniona od wielu czynników, m.in. od: sytuacji finansowej samorządu lokalnego; stopnia zaangażowania lokalnych zasobów instytucjonalnych, przedsiębiorstw i organizacji społecznych; aktywności mieszkańców gminy. Strategia zakłada realizację celów do 2021 roku, nie oznacza to jednak, że jest ona dokumentem zamkniętym.

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Chorzele na lata 2017-2021 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach. Realizacja działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów wypracowanych w niniejszym dokumencie powinna przyczynić się m.in. do:

- poprawy sytuacji rodzin i osób ubogich,
- uwrażliwienia społeczności lokalnej na problem ubóstwa,
- podniesienia kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenia ich szans na podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy,
- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych zawodowo,
- zmniejszenia skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia zwiększenia liczby miejsc pracy,
- zmniejszenia liczby osób bezrobotnych,
- eliminowania zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy,
- wzrostu liczby podmiotów gospodarczych,
- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,
- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo - wychowawczymi,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla rodzin,

- podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
- zwiększenia szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce,
- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
- polepszenia dostępu do podstawowych usług zdrowotnych, jak również specjalistycznych usług medycznych,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego trybu życia,
- zwiększenia liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia,
- zwiększenia udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- uwrażliwienia społeczeństwa na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych,
- podniesienia jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym,
- poprawy komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,
- zapobiegania patologiom wśród nieletnich,
- podniesienia poziomu profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
- podniesienia jakości świadczonych usług,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- zwiększenia aktywności mieszkańców, wzrostu liczby inicjatyw społecznych,
- podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców o podejmowanych przez samorząd działaniach i zamierzeniach.

Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych.

Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia. Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do potrzeb odbiorców. Także odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co bardzo obciąża budżet gminy. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Zauważalny jest także wzrost liczby rodzin, których członkowie (w tym dzieci) długotrwale chorują lub są osobami z niepełnosprawnościami. Wskazane jest zabezpieczenie

środków na usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby i innych przyczyn wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz opiekę higieniczną czy zaleconą przez lekarza pielęgnację.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach bierze udział w programie "Opieka 75+" i w 2019r pozyskaliśmy 24 510,00 zł na częściowe pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekunek świadczących usługi opiekuńcze.

Niezbędna jest stała ewaluacja pracy kadry pomocy społecznej oraz profesjonalne i specjalistyczne szkolenia.

Należy rozważyć zwiększenie liczby asystentów rodziny, a co za tym idzie zwiększenia środków finansowych na działalność asystenta rodziny, jako skutecznej formy wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Mimo, iż instytucja asystenta rodziny jest względnie nowa, to jednak potrzeby w tym zakresie są bardzo duże. Prognozy dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietności oraz przemocy w rodzinie, mówią o wzroście liczby takich rodzin.

Pojawia się też konieczność stworzenia systemu bezpieczeństwa dla pracowników socjalnych mających kontakt z trudnym klientem i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa przy wykonywaniu indywidualnych zadań przez pracowników. Ciągłe wzrasta liczba przypadków agresji słownej oraz aktów przemocy fizycznej wobec pracowników socjalnych. Coraz częściej media nagłaśniają nadużycia klientów pomocy społecznej i poszczególne akty przemocy werbalnej i pozawerbalnej wobec pracowników ośrodka pomocy. Innymi problemami z jakimi muszą radzić sobie pracownicy socjalni to: nadmierna biurokracja działań, częste zmiany przepisów, roszczeniowa postawa klientów i niezadowolenie ze zbyt niskich świadczeń.

Nowe zadania i zmieniające się regulacje prawne są dla wszystkich pracowników dużym wyzwaniem. Ciągła nowelizacja ustaw nie stanowi stabilnej podstawy prawnej, utrudniając jednocześnie należyte wykonywanie zadań. Zbyt niskie koszty obsługi nowych zadań powodują obciążenie dotychczasowych pracowników.

Istotne jest rozwijanie poradnictwa specjalistycznego i doradztwa niezbędnego do przewyższania trudności i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

Podsumowanie

W roku 2019r odnotowaliśmy dalszy wzrost liczby rodzin wymagających pogłębionej pracy socjalnej przy jednoczesnym nieznacznym spadku liczby klientów ubiegających się o wsparcie z funduszy pomocy społecznej. Oznacza to, że, pomimo, iż kondycja finansowa rodzin z dziećmi uległa znaczącej poprawie z uwagi na świadczenia 500+, w dalszym ciągu są rodziny niewydolne wychowawczo i wymagające stałej współpracy z pracownikami socjalnymi. Praca socjalna ukierunkowana jest na ciągłe podnoszenie umiejętności rodzicielskich.

Rok 2020 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

W szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej,
- 2) kontynuację realizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Chorzele,
- 3) kontynuację realizacji Miejsko Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 4) kontynuację realizacji Miejsko Gminnego Programu Wspierania Rodziny,

- 5) podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększania ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- 6) tworzenie i wdrażanie programów osłonowych służących realizacji zadań pomocy społecznej adresowanych do konkretnych grup podopiecznych,
- 7) realizację gminnych programów skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi; przeciwdziałanie narkomanii),
- 8) prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb, wdrażanie systemu szkolenia i doształcania pracowników,
- 9) realizację zadań przypisanych jednostce w celu wdrożenia modelu Ośrodka Pomocy Społecznej służącego:
 - a) dalszej profesjonalizacji pracy socjalnej,
 - b) rozwijaniu środowiskowej pracy socjalnej, związanej z aktywizacją i integracją mieszkańców,
 - c) podnoszeniu jakości oferowanych usług społecznych,
 - d) dostosowywaniu oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, techniki i narzędzi,
 - e) zwiększeniu współpracy z innymi podmiotami na poziomie lokalnym,
 - f) intensyfikacji współpracy z organizacjami pozarządowymi,
 - g) monitorowaniu funkcjonowania jednostki.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach serdecznie dziękuje Pani Beacie Szczepankowskiej Burmistrzowi Miasta i Gminy Chorzele, Radzie Miejskiej w Chorzelach oraz wszystkim instytucjom, podmiotom i osobom, które wspierają naszą trudną i odpowiedzialną pracę na rzecz potrzebujących mieszkańców gminy Chorzele.